

Počevši kao kompanija za promet roba 2003. godine, Mineco je brzo proširio svoje poslovanje na iskopavanje osnovnih metala i topljenje i preradu metala. Trenutno poseduje tri rudnika olova i cinka u Bosni i Srbiji - Gross, Rudnik i Veliki Majdan - a još dva projekta su u razvoju. U Rusiji Mineco poseduje najveću kompaniju za preradu olova u zemlji. Na Balkanu postoji bogata istorija rudarstva: Rudnici koje su Rimljani otvorili u II i III veku još uvek su aktivni a Saksonci su aktivno iskopavali rudu širom regiona (lokalno, Gross je poznat kao „Sase“ još od nastanka u XIV veku). Moderno industrijalizovano rudarstvo započeli su Austrijanci i do XX veka rudnici bakra u Boru, Srbija i Trepča kompleks za eksploataciju olova u sada Kosovu bili su među najvećim rudnicima te vrste u Evropi. Ipak ponosna tradicija rudarstva dramatično je prekinuta raspadom Jugoslavije, građanskim ratom i međunarodnim ekonomskim sankcijama, kao što za MiningGlobal objašnjava direktor poslovanja u Mineco kompaniji, Dominik Roberts: „Nažalost posledice građanskog rata ranih devedesetih se još uvek osećaju u mnogim oblastima danas. Svi naši rudnici trpeli su u nekom obimu zbog rata, posebno Gross i Veliki Majdan. Gross je na primer prestao sa proizvodnjom 1990. godine i ponovo je startovao 1998. godine ali bio je u veoma lošem stanju reparacije pre nego što smo ga mi preuzeli 2005. godine i radio je samo delićem kapaciteta.“

Rudnik je lociran u oblasti Srebrenica u Bosni blizu reke Drine. „Mi smo najveći poslodavac u Srebrenici, u rudniku Gross radi 530 ljudi, a uobičajena konvencija u rudarstvu je da se za jedno direktno radno mesto indirektno stvara četiri radna mesta. Mi smo efektivno odgovorni za dve i po hiljade radnih mesta u veoma maloj zajednici i naša lokalna pozicija je pojačana odsustvom drugih velikih poslodavaca koji su poslovali u jugoslovensko vreme. Štaviše, Gross je model udružene društvene odgovornosti i pruža značajnu podršku lokalnim obrazovnim, sportskim, kulturnim, ekološkim i socijalnim programima i događajima. Sve ovo je generisalo snažan osećaj ponosa među osobljem i upravom Grossa i Mineco kompanije u celini“ kaže Roberts. Ovo je veliki deo uloge Mineco kompanije i svih njenih projekata - inicijalna stabilizacija poslovanja, koju prati program investicija i modernizacije kako bi se realizovao pun kapacitet i kako bi postali važan deo lokalne privrede i zajednice.

Roberts objašnjava: „Ništa ne shvatamo tako ozbiljno kao našu posvećenost zajednici i životnoj sredini.“ Preko svojih projekata Mineco vredno radi na unapređenju ekoloških i socijalnih aspekata svog poslovanja. Gross rudnik je postao regionalni centar sa najboljom ekološkom i praksom upravljanja otpadom. Nedavno završeni investicioni program od 2 miliona dolara postarao se da je brana za opiljke u skladu ne samo sa lokalnim pravnim zahtevima već i sa dobrovoljnim Principima koje su postavili IFC i Svetska banka. Ranije ove godine u rudniku je organizovana prva Konferencija o zaštiti životne sredine i upravljanju

otpadom na Balkanu u poslednjih 20 godina.

„Nastavljamo da se fokusiramo na poboljšanje zdravstvenih i bezbednosnih uslova u našim rudnicima,“ objašnjava Roberts. „Uskladu sa modelom stvaranja centara dobrih praksi, naš Rudnik u Srbiji je takođe primer izvrsnosti u regionu. Služi kao trening centar za osoblje Mineco kompanije i kao studija slučaja za širu industriju. Generalni menadžer rudnika savetuje Vladu Srbije o pitanjima vezanim za iskopavanje metala a posebno o pitanjima zdravlja i bezbednosti na radu. To je impresivno s obzirom da smo u regionu gde situacija tradicionalno nije dobra. Plašim se da, na žalost, stariji menadžeri nisu spremni da prihvate odgovornost za pitanja zdravlja i bezbednosti, pa smo preuzeli na sebe da promenimo kulturu i uverimo se da naši menadžeri shvate da su apsolutno odgovorni, da su krajnji krivci i da zaštita radnika treba da bude na prvom mestu u pravljenju planova na dnevnoj bazi. Veoma je dobar osećaj što smo dokazali da se kroz poboljšane zdravstvene i bezbednosne uslove povećava produktivnost, tako što se smanjilo vreme provedeno u jami povezano sa nesrećama,“ zaključio je Roberts.

Vredno je pažnje da je 99% osoblja lokalno, pa je na taj način iskorištena specijalizacija u regionu koja je postojala pre rata. Roberts kaže: „Jugoslavija ima zavidnu reputaciju akademske izvrsnosti. Sistem obrazovanja i univerziteti iznedrili su veoma dobre inženjere. Problem je što je nakon raspada I građanskog rata mnogo iskusnih inženjera otišlo u dijasporu. Oni koji su ostali su na žalost izgubili pristup tehnološkom napretku za celu jednu deceniju u svetu rudarstva.“ Mineco se zalaže da modernizuje poslovanje gde god je to praktično, i trude se da rade u skladu sa najboljim međunarodnim praksama i da obrazuju svoju radnu snagu o tehnološkim dostignućima širom sveta. Ovo je u skladu sa dugogodišnjim stavom u Mineco kompaniji da su njihovi zaposleni u stvari njihov najvredniji resurs, i da su oni direktno odgovorni za uspeh i rast ove grupe.

Novi projekti na kojima Mineco radi su takođe locirani na Balkanu, a to je deo sveta koji Roberts dobro poznaje, pošto je tu radio prvo za vojsku, a onda sa svojom diplomom iz geologije u rudarskoj industriji. „Mi smo specijalisti za Balkan. To je naš deo sveta. Poznajemo ga i razumemo. Još uvek ima potencijala na Balkanu jer je to oblast bogata mineralima, ipak malo je depozita mineral koji su dovoljno veliki da bi ih razmotrile velike rudarske kompanije. Za nas, to je idealno tržište za kompaniju srednje veličine i kapitala da posluje i da se širi.“

Zbog kompleksne političke istorije, u regionu postoji znatan broj nalazišta koj su još uvek u javnom vlasništvu i čekaju privatizaciju i regeneraciji. Roberts dodaje: „Treba se izboriti sa mnogo pravnih pitanja, ali mi poznamo pravila i umemo da se sa njima izborimo. Donekle ova situacija odbija potencijalnu konkurenciju. Kada razmotre političke rizike nisu spremni

da se sa njima uhvate u koštac. Posebno u rudarstvu, sektoru koji zahteva dugoročnu posvećenost i značajne investicije. Mi se osećamo samopouzđano na ovom tržištu gde sa drugima to nije slučaj." Zbog ovakvog viđenja mnoge međunarodne banke su odustale od finansiranja rudarstva, tako da rudarske kompanije moraju da se oslone na sopstvena sredstva. Ironično, to je samo pomoglo Mineco kompaniji da postigne organski razvoj jer su morali da reinvestiraju većinu svog profita u razvoj novih projekata.

Sledeći rudnik Mineco kompanije je Olovo u Bosni, koji treba da se otvori u julu sledeće godine. Olovo je veoma interesantan projekat. Za razliku od drugih rudnika nije u pitanju deposit polimetalnih sulfida već je to veoma retka forma sekundarne mineralizacije - cerusit koja sadrži samo olovo. Olovo je relativno mali rudnik ali njegove rezerve od 1,7 miliona tona su visokog razreda. Njegov pun operativni kapacitet u 2017. godini biće 150,000 tona godišnje," kaže Roberts. Olovo je još jedan dobar primer preuređenja rudnika koji je bio napušten tokom rata, i koji je bio neaktivan od 1991. godine. Ali dok ništa nije ostalo na površini ostaju radovi ispod zemlje. "završili smo rehabilitaciju svih podzemnih sistema i sad smo u finalnoj fazi za površinsku infrastrukturu" kaže Roberts. Rudnik će nastaviti da zapošljava oko 200 ljudi i donosiće značajne direktne i indirektne prihode zajednici sa visokim stepenom nezaposlenosti.

Još jedan razvojni projekat lociran je u Bosilegradu, lokalitetu sa rudom olova i cinka u jugoistočnoj Srbiji. "U Bosilegradu imamo preko 4 miliona tona sirovina i trenutno radimo testove kako bismo projektovale postrojenje za preradu," kaže Roberts. Pošto su već uložili 11 miliona dolara, planirano je da proizvodnja počne 2017, nakon pilot plana sledećeg leta, koji će se upotrebiti da se potvrde tehničke specifikacije celokupnog projekta. Na približno 1400 m iznad nivoa mora ovaj rudnik na velikoj visini nalazi se u udaljenoj zajednici u planinama između Bugarske, Srbije i Makedonije. Zvanični procenat nezaposlenosti je preko 50%, tako da će kao i u slučaju Olova pokretanje ovog rudnika napraviti značajnu razliku u lokalnoj zajednici, gde nameravamo da zaposlimo oko 250 ljudi," dodaje Roberts.

Dva projekta istraživanja su takođe u toku, i to oba u Bosni. Roberts kaže: "Prvi je blizu Goražda - projekat istraživanja antimona - a drugi je u Čelebićima, blizu Foče. Kao što je već rečeno, iz naše perspektive na Balkanu, ne moramo da se upuštamo u grinfield istraživanja, jer postoji kompleksna istorija rudarske industrije koja nam omogućava da se fokusiramo na braunfield investicije. Projekat Goražde je napušteni rudnik a Čelebići su potencijalna ekstenzija postojećeg rudnika." Roberts dodaje: "Kontinuirano sprovodimo dubinske analize drugih potencijalnih projekata. I da bismo to postigli formirali smo tim u okviru kuće koji se zove Tim za Projekte - PDT. U pitanju je tim pažljivo odabranih geologa i rudarskih inženjera koji razmatraju i razvijaju nove projekte za Mineco."

Petnaestočlani PDT posluje iz Beograda i asistira Robertsu u proceni novih potencijalnih projekata i razvijanju onih koji su dobili zeleno svetlo. To je još jedan element Mineco kompanije koji ilustruje model specijalizacije. "PDT je interni centar izvrsnosti. Članovi tima se regrutuju lokalno, u skladu sa našom politikom zapošljavanja, i svi su radili na međunarodnom nivou u nekom trenutku svoje karijere pa su bili izloženi najboljim praksama i različitim formama mineralizacije i rudarstva širom sveta."

Pored poslovanja u rudarstvu Mineco nastavlja i aktivnost globalne trgovine. Iz kancelarija u Londonu, Zugu i Moskvi, Mineco trguje ne samo sopstvenim koncentratima već i proizvodima drugih rudnika u region Balkana, širom Evrope i zemljama CIS. Kroz strateško partnerstvo sa međunarodnom kućom, Ocean Partners, Mineco održava svoje prisustvo u globalnoj trgovini.

Po finalizovanju vertikalne integracije Mineco poseduje i upravlja topionicom olova Fregat. Locirana u moskovskom region , postala je prva ruska topionica koja je uspela da registruje svoje proizvode u London Metal Exchange centru. "Sa kapacitetom da reciklira 170 000 tona baterija godišnje i pošto trenutno proizvodi 35 000 tona olova, ona je najveći prerađivač olova u celoj Rusiji - na šta su svi u Mineco kompaniji veoma ponosni" kaže Roberts.

Da rezimiramo, "Mineco je u privatnom vlasništvu, bez spoljnog duga, sa robustnim balansom, i zdravim marginama u proizvodnim rudnicima. Pozicionirani smo idealno da iskoristimo prednosti koje nam se ukažu u narednih nekoliko godina. Siguran sam da ćemo povećati godišnju proizvodnju bar za 50 posto tokom naredne tri godine."